

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до зауважень щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування Національної системи конфіденційного зв'язку та Національної електронної комунікаційної мережі»

Зміст положення чинного акта законодавства	Зміст відповідного положення проекту акта	Пропозиції та зауваження операторів	Обґрунтування
Закон України «Про Національну систему конфіденційного зв'язку»			
Стаття 1. Визначення термінів	Стаття 1. Визначення термінів		
У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:	У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:		
Відсутній	захищений вузол взаємоз'єднання – комплекс технічних, програмних (програмно-апаратних) засобів і засобів криптографічного захисту інформації, призначений для забезпечення взаємоз'єднання спеціальних інформаційно-комунікаційних систем і спеціальних електронних комунікаційних мереж;	Виключити	Дублювання мереж і точок взаємоз'єднання, додаткові розрахунки за трафік з обмеженим доступом. Хто буде визначений оператором? Держспецзв'язку, Державне підприємство “Українські спеціальні системи”? Це окремі вузли, за чий рахунок будуть створюватися? Якщо за державні кошти, то це буде додаткове фінансування з бюджету, а тому повинно до законопроекту додаватися фінансово-економічне обґрунтування.
Національна система конфіденційного зв'язку – сукупність спеціальних електронних комунікаційних мереж подвійного призначення, які за допомогою криптографічних та/або технічних засобів забезпечують	Національна система конфіденційного зв'язку – сукупність спеціальних інформаційно-комунікаційних систем, спеціальних електронних комунікаційних мереж і Централізованої системи міжвідомчого взаємообміну, які	Залишити чинну редакцію : Національна система конфіденційного зв'язку – сукупність спеціальних електронних комунікаційних мереж подвійного призначення, які за допомогою криптографічних та/або	Потребує детального обговорення: Якщо системи лише спеціальні, то оператори електронних комунікацій не зможуть залишатися учасниками НСКЗ, тому що мережі операторів – це мережі подвійного призначення. Тому, потребується уточнення від розробників щодо подальшого

<p>обмін інформацією з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, створюють належні умови для їх взаємодії в мирний час та у разі введення надзвичайного і воєнного стану;</p>	<p>забезпечують обробку інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю, в інтересах споживачів Національної системи конфіденційного зв'язку, створюють належні умови для їх взаємодії у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період;</p>	<p>технічних засобів забезпечують обмін інформацією з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, створюють належні умови для їх взаємодії в мирний час та у разі введення надзвичайного і воєнного стану;</p>	<p>функціонування у складі НСКЗ мереж подвійного призначення..</p>
<p>Відсутній</p>	<p>оператор Національної системи конфіденційного зв'язку – юридична особа, що має ліцензії на право надання послуг у сфері криптографічного та технічного захисту інформації, надання послуг конфіденційного зв'язку споживачам Національної системи конфіденційного зв'язку, має власну спеціальну інформаційно-комунікаційну систему та/або спеціальну електронну комунікаційну мережу;</p>	<p>Виключити</p>	<p>1. На сьогодні не встановлено законом необхідність одержання ліцензії на надання послуг конфіденційного зв'язку 2. Для надання послуг технічного захисту або криптографічного захисту не обов'язково мати власну мережу. За які кошти буде будуватися окрема спеціалізована мережа (державні чи приватні)? Крім того, запровадженням вказаного поняття встановлюються обмеження щодо здійснення діяльності операторами електронних комунікацій з надання послуг у сфері криптографічного та технічного захисту інформації.</p>
<p>Відсутній</p>	<p>послуги конфіденційного зв'язку – види послуг, які орієнтовані на забезпечення обробки інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю, в спеціальних інформаційно-комунікаційних системах та/або спеціальних електронних</p>	<p>Видалити</p>	<p>Потребує обговорення з урахуванням можливості надання послуг, які є у граничних тарифах на послуги конфіденційного зв'язку.</p>

	комунікаційних мережах;		
спеціальна електронна комунікаційна мережа – електронна комунікаційна мережа, призначена для обміну інформацією з обмеженим доступом;	спеціальна електронна комунікаційна мережа – електронна комунікаційна мережа, яка має власну окрему централізовану систему захисту інформації та за допомогою криптографічних і технічних засобів забезпечує транзит трафіку між технічними та програмними засобами спеціальних інформаційних (інформаційно-комунікаційних) систем для обробки інформації з обмеженим доступом і державних інформаційних ресурсів;	спеціальна електронна комунікаційна мережа – електронна комунікаційна мережа, призначена для обміну інформацією з обмеженим доступом;	Пропонуємо залишити діючу редакцію.
спеціальна електронна комунікаційна мережа подвійного призначення – спеціальна електронна комунікаційна мережа, призначена для забезпечення електронних комунацій в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, з використанням частини її ресурсу для надання послуг іншим споживачам;	Видалено	спеціальна електронна комунікаційна мережа подвійного призначення – спеціальна електронна комунікаційна мережа, призначена для забезпечення електронних комунацій в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, з використанням частини її ресурсу для надання послуг іншим споживачам;	Відповідно до визначення НСКЗ.
Відсутній	спеціальна інформаційно-комунікаційна система – сукупність інформаційних і спеціальних електронних комунаційних мереж, які у процесі обробки інформації з обмеженим доступом діють як		

	єдине ціле;		
Відсутній	користувачі Національної системи конфіденційного зв'язку – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи , які замовляють та/або отримують послуги конфіденційного зв'язку;	користувачі Національної системи конфіденційного зв'язку – органи державної влади, органи місцевого самоврядування, суб'єкти господарювання державної форми власності , які замовляють та/або отримують виключно послуги конфіденційного зв'язку;	Є ризик, що всі державні органи та інші будуть зобов'язані підключитись до спеціальної мережі та передати мережу на баланс Держспецзв'язку. У такому випадку має бути чітко зазначено, що виключно конфіденційна інформація має передаватись в цій мережі. Питання до обговорення: Чи можуть бути користувачами фізичні особи, а не Фізичні особи - підприємці?
суб'єкти Національної системи конфіденційного зв'язку – органи державної влади та органи місцевого самоврядування, юридичні та фізичні особи, що беруть участь у створенні, функціонуванні, розвитку та використанні цієї системи.	суб'єкти Національної системи конфіденційного зв'язку – органи державної влади та органи місцевого самоврядування, оператори Національної системи конфіденційного зв'язку, юридичні та фізичні особи , що беруть участь у створенні, функціонуванні, розвитку та використанні цієї системи;	суб'єкти Національної системи конфіденційного зв'язку – органи державної влади та органи місцевого самоврядування, оператори Національної системи конфіденційного зв'язку, юридичні , що беруть участь у створенні, функціонуванні, розвитку та використанні цієї системи;	До обговорення: фізичні особи, що беруть участь у створенні НСКЗ – це хто? Яким чином фізичні особи будуть брати участь у створенні, функціонуванні, розвитку та використанні цієї системи?
Відсутній	централізована система захисту інформації – комплекс технічних, програмних (програмно-апаратних) засобів, призначених для забезпечення моніторингу і оперативного управління засобами криптографічного захисту інформацією однієї спеціальної електронної комунікаційної мережі;	централізована система захисту інформації – комплекс технічних, програмних (програмно-апаратних) засобів, призначених для забезпечення моніторингу і оперативного управління засобами криптографічного захисту інформацією спеціальної електронної комунікаційної мережі;	Потребує пояснення від розробників. Ким буде така система захисту централізована? А також, ким та відповідно яких умов та порядку буде здійснюватися моніторинг та оперативне управління такими засобами мережі.
Відсутній	Централізована система	Виключити	Запланована побудова окремої

	міжвідомчого взаємообміну – сукупність захищених вузлів взаємоз'єднання, які забезпечують міжвідомчий обмін (обробку) інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю.		мережі для кожного відомства? Відсутнє визначення відомчих мереж.
Відсутній	Термін «обробка інформації» у цьому Законі вживається у значенні терміну «обробка інформації в системі» визначеному у Законі України «Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах.		
Терміни “оператор” та “мережа зв’язку” у цьому Законі вживаються відповідно у значенні термінів “постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг” та “електронна комунікаційна мережа”, визначених у Законі України “Про електронні комунікації”.	Видалено	Терміни “оператор” та “мережа зв’язку” у цьому Законі вживаються відповідно у значенні термінів “постачальник електронних комунікаційних мереж та/або послуг” та “електронна комунікаційна мережа”, визначених у Законі України “Про електронні комунікації”.	Залишити визначення «оператор».
Стаття 5. Склад Національної системи конфіденційного зв’язку	Стаття 5. Склад Національної системи конфіденційного зв’язку		
Складовими Національної системи конфіденційного зв’язку є спеціальні телекомунікаційні системи (мережі), їх фіксовані і мобільні компоненти, централізовані системи захисту інформації та оперативно-	Складовими Національної системи конфіденційного зв’язку є Централізована система міжвідомчого взаємообміну, спеціальні електронні комунікаційні мережі, спеціальні інформаційно-комунікаційні	Складовими Національної системи конфіденційного зв’язку є спеціальні телекомунікаційні системи (мережі), їх фіксовані і мобільні компоненти, централізовані системи захисту інформації та оперативно-	Залишити існуючу редакцію.

технічного управління.	системи.	технічного управління.	
<p>Структура побудови Національної системи конфіденційного зв'язку повинна забезпечувати відокремлення інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, інших юридичних та фізичних осіб з використанням криптографічних та/або технічних засобів.</p>	<p>Структура побудови Національної системи конфіденційного зв'язку повинна забезпечувати відокремлення інформації з обмеженим доступом, крім інформації, що становить державну таємницю, користувачів Національної системи конфіденційного зв'язку з використанням криптографічних і технічних засобів.</p>		
<p>Стаття 6. Управління Національною системою конфіденційного зв'язку</p>	<p>Стаття 6. Управління Національною системою конфіденційного зв'язку</p>		
<p>... Централізовані системи захисту інформації та оперативного технічного управління перебувають у державній власності і не підлягають приватизації.</p>	<p>... Централізована система міжвідомчого взаємобміну перебуває в державній власності і не підлягає приватизації.</p>		<p>Уточнення: Тобто, чи правильно розуміємо, що буде збудована окрема державна спеціалізована мережа, що об'єднує спеціалізовані мережі всіх відомств без участі операторів?</p>
<p>Стаття 7. Надання послуг конфіденційного зв'язку</p>	<p>Стаття 7. Надання послуг конфіденційного зв'язку</p>		
<p>... Надання послуг конфіденційного зв'язку іншим юридичним та фізичним особам здійснюється відповідно до законодавства на підставі договору між споживачем та оператором.</p>	<p>... Надання послуг конфіденційного зв'язку іншим юридичним та фізичним особам здійснюється відповідно до законодавства на підставі договору між користувачем та оператором Національної системи конфіденційного зв'язку.</p>	<p>Надання послуг конфіденційного зв'язку іншим юридичним та фізичним особам здійснюється відповідно до законодавства на підставі договору між користувачем та оператором.</p>	<p>Пропонуємо залишити діючу редакцію з редакційним уточненням.</p>

<p>Послуги конфіденційного зв'язку надаються операторами, які є юридичними особами та мають ліцензії на право надання послуг у галузі криптографічного та/або технічного захисту інформації відповідно до законодавства.</p>	<p>Частину четверту виключено.</p>	<p>Послуги конфіденційного зв'язку надаються операторами, які є юридичними особами та мають ліцензії на право надання послуг у галузі криптографічного та/або технічного захисту інформації відповідно до законодавства</p>	<p>Відповідно до визначення НСКЗ.</p>
<p>Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»</p>			
<p>Стаття 1. Визначення термінів</p>	<p>Стаття 1. Визначення термінів</p>		
<p>У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p>	<p>У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні:</p>		
<p>... 17) Національна телекомунікаційна мережа – сукупність спеціальних телекомунікаційних систем (мереж), систем спеціального зв'язку, інших комунікаційних систем, які використовуються в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів та військових формувань, утворених відповідно до закону, призначена для обігу (передавання, приймання, створення, оброблення, зберігання) та захисту національних інформаційних ресурсів, забезпечення захищених електронних комунікацій, надання спектра сучасних</p>	<p>... 17) Національна електронна комунікаційна мережа (Національна телекомунікаційна мережа) – сукупність спеціальних електронних комунікаційних мереж, спеціальних інформаційно-комунікаційних систем, систем спеціального зв'язку, інших електронних комунікаційних систем, які використовуються в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів тавійськових формувань, утворених відповідно до закону, призначена для обігу (передавання, приймання, створення, оброблення, зберігання) та захисту</p>	<p>17) Національна електронна комунікаційна мережа (Національна телекомунікаційна мережа) – сукупність спеціальних електронних комунікаційних мереж, спеціальних інформаційно-комунікаційних систем, систем спеціального зв'язку, <u>інших безпосередньо підключених</u> електронних комунікаційних систем, які використовуються в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів тавійськових формувань, утворених відповідно до закону, призначена для обігу (передавання, приймання, створення, оброблення, зберігання) та захисту</p>	<p>По-перше, пропонуємо пряме уточнення, що інші системи, які використовуються в інтересах органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів (тобто по суті будь-які системи), є частиною НТМ тільки якщо вони підключені до такої системи. По-друге, враховуючи те, що відповідно до законопроекту НСКЗ стає такою, що не містить мережі подвійного призначення, тому запропоновано і з НТМ також виключити «подвійне призначення».</p> <p>Питання: НТМ – це сукупність НСКЗ, на якій можна надавати послуги на відкритих каналах? Як зрозуміти ідею НТМ?</p>

<p>захищених інформаційно-комунікаційних (мультисервісних) послуг в інтересах здійснення управління державою у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період, та яка є мережею (системою) подвійного призначення з використанням частини її ресурсу для надання послуг, зокрема з кіберзахисту, іншим споживачам;</p>	<p>національних інформаційних ресурсів, забезпечення захищених електронних комунікацій, надання захищених інформаційно-комунікаційних (мультисервісних) послуг в інтересах здійснення управління державою у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період, та яка є мережею (системою) подвійного призначення з використанням частини її ресурсу для надання послуг, зокрема з кіберзахисту, іншим користувачам;»;</p>	<p>національних інформаційних ресурсів, забезпечення захищених електронних комунікацій, надання захищених інформаційно-комунікаційних (мультисервісних) послуг в інтересах здійснення управління державою у мирний час, в умовах надзвичайного стану та в особливий період для надання послуг з кіберзахисту</p>	
<p>... 21) системи електронних комунікацій (далі – комунікаційні системи) – системи передавання, комутації або маршрутизації, обладнання та інші ресурси (включаючи пасивні мережеві елементи, які дають змогу передавати сигнали за допомогою провідних, радіо-, оптичних або інших електромагнітних засобів, мережі мобільного, супутникового зв'язку, електричні кабельні мережі в частині, в якій вони використовуються для цілей передачі сигналів), що забезпечують електронні комунікації (передачу електронних інформаційних ресурсів), у тому числі засоби і пристрої зв'язку, комп'ютери, інша комп'ютерна техніка, інформаційно-телекомунікаційні системи, які</p>	<p>... 21) системи електронних комунікацій (далі - комунікаційні системи) – системи передавання, комутації або маршрутизації, обладнання та інші ресурси (включаючи пасивні мережеві елементи, які дають змогу передавати сигнали за допомогою провідних, радіо-, оптичних або інших електромагнітних засобів, мережі мобільного, супутникового зв'язку, електричні кабельні мережі в частині, в якій вони використовуються для цілей передачі сигналів), що забезпечують електронні комунікації (передачу електронних інформаційних ресурсів), у тому числі засоби і пристрої зв'язку, комп'ютери, інша комп'ютерна техніка, інформаційно-комунікаційні системи, які мають доступ до</p>		

<p>мають доступ до мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних.</p> <p>...</p>	<p>мережі Інтернет та/або інших глобальних мереж передачі даних.</p> <p>...</p>		
<p>Стаття 8. Національна система кібербезпеки</p>	<p>Стаття 8. Національна система кібербезпеки</p>		
<p>...</p> <p>2. Основними суб'єктами національної системи кібербезпеки є Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальні органи, Національний банк України, які відповідно до Конституції і законів України виконують в установленому порядку такі основні завдання:</p>	<p>...</p> <p>2. Основними суб'єктами національної системи кібербезпеки є Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна поліція України, Служба безпеки України, Міністерство оборони України та Генеральний штаб Збройних Сил України, розвідувальні органи, Національний банк України, які відповідно до Конституції і законів України виконують в установленому порядку такі основні завдання:</p>		
<p>1) Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, кіберзахисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, здійснює державний контроль у цих сферах; координує діяльність інших суб'єктів забезпечення кібербезпеки щодо кіберзахисту; забезпечує</p>	<p>1) Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України забезпечує формування та реалізацію державної політики щодо захисту у кіберпросторі державних інформаційних ресурсів та інформації, вимога щодо захисту якої встановлена законом, кіберзахисту об'єктів критичної інформаційної інфраструктури, здійснює державний контроль у цих сферах; координує діяльність інших суб'єктів забезпечення кібербезпеки щодо кіберзахисту; забезпечує</p>		

<p>створення та функціонування Національної телекомунікаційної мережі, впровадження організаційно-технічної моделі кіберзахисту; здійснює організаційно-технічні заходи із запобігання, виявлення та реагування на кіберінциденти і кібератаки та усунення їх наслідків; інформує про кіберзагрози та відповідні методи захисту від них; забезпечує впровадження аудиту інформаційної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури, встановлює вимоги до аудиторів інформаційної безпеки, визначає порядок їх атестації (переатестації); координує, організовує та проводить аудит захищеності комунікаційних і технологічних систем об'єктів критичної інфраструктури на вразливість; забезпечує функціонування Державного центру кіберзахисту, урядової команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України CERT-UA;</p>	<p>створення та функціонування Національної електронної комунікаційної мережі, впровадження організаційно-технічної моделі кіберзахисту; здійснює організаційно-технічні заходи із запобігання, виявлення та реагування на кіберінциденти і кібератаки та усунення їх наслідків; інформує про кіберзагрози та відповідні методи захисту від них; забезпечує впровадження аудиту інформаційної безпеки на об'єктах критичної інфраструктури, встановлює вимоги до аудиторів інформаційної безпеки, визначає порядок їх атестації (переатестації); координує, організовує та проводить аудит захищеності комунікаційних і технологічних систем об'єктів критичної інфраструктури на вразливість; забезпечує функціонування Державного центру кіберзахисту, урядової команди реагування на комп'ютерні надзвичайні події України CERT-UA;</p>		
<p>3. Функціонування національної системи кібербезпеки забезпечується шляхом:</p>	<p>3. Функціонування національної системи кібербезпеки забезпечується шляхом:</p>		
<p>... 11) створення та забезпечення функціонування Національної телекомунікаційної мережі;</p>	<p>... 11) створення та забезпечення функціонування Національної електронної комунікаційної мережі;</p>		
<p>... 4. Порядок функціонування Національної телекомунікаційної</p>	<p>... 4. Порядок функціонування Національної електронної</p>		

<p>мережі, критерії, правила та вимоги щодо надання послуг, їх тарифікації для користувачів бюджетної сфери, відшкодування витрат державного бюджету на утримання Національної телекомунікаційної мережі затверджуються Кабінетом Міністрів України.</p>	<p>комунікаційної мережі, критерії, правила та вимоги щодо надання послуг, їх тарифікації для користувачів бюджетної сфери, відшкодування витрат державного бюджету на утримання Національної електронної комунікаційної мережі затверджуються Кабінетом Міністрів України.</p>		
--	---	--	--